

2017 ÅRS LÄGESRAPPORT OM VARUMÄRKESFÖRFÄLSKNING OCH PIRATKOPIERING I EUROPEISKA UNIONEN

SAMMANFATTNING

Gemensam rapport från EUIPO/Europol

Juni 2017

2017 ÅRS LÄGESRAPPORT
OM VARUMÄRKESFÖRFALSKNING
OCH PIRATKOPIERING I
EUROPEISKA UNIONEN
SAMMANFATTNING

Innehållsförteckning

FÖRORD	4
SAMMANFATTNING	6

FÖRORD

2017 års lägesrapport om varumärkesförfalskning och piratkopiering i Europeiska unionen

Denna lägesrapport utarbetad av EUIPO och Europol belyser återigen vikten av att hantera de internationella brottslingar som tillhör de grupper som tjänar mest på överträdelser av immateriella äganderätter i EU.

Den bygger på den tidigare rapporten från 2015, som också utarbetades gemensamt, genom att följa utvecklingen av varumärkesförfalskning och piratkopiering, uppdatera de viktigaste slutsatserna och ge nya insikter i några av de framväxande tendenserna.

Denna typ av brottslighet som påverkar EU fortsätter att ge anledning till oro. Brottslighet på detta område orsakar inte bara potentiell skada när det gäller EU-medborgarnas hälsa och säkerhet utan också avseende miljön. Den påverkar också lagliga ekonomier, vilket bidrar till minskade intäkter för de drabbade företagen, minskad försäljningsvolym och sysselsättningsförluster.

Den nuvarande studien bekräftar att överträdelser på området är en viktig inkomstkälla för organiserade kriminella grupper. Dessa grupper sysslar också ofta med andra brott, t.ex. narkotikahandel, punktskattebrott, människohandel eller penningtvätt. Deras verksamhet underlättas alltmer genom korruption och dokumentbedrägerier.

Marknadsplatser på internet, som framhävs i *Socta 2017*, har i högre grad blivit viktiga distributionskanaler för förfalskade varor, med brottslingar som försöker kopiera den framgång som lagliga affärsmodeller på internet har haft.

Andra hot uppkommer dock och bland potentiella utmaningar undersöker denna rapport den växande användningen av järnvägstransporter mellan Kina och EU, och hur brottslingar på det immaterialrättsliga området kan utnyttja detta.

I den digitala världen har spridning av skyddat innehåll på internet identifierats som ett särskilt problem, och olagliga tv-sändningar och digital piratkopiering utgör en ytterligare utmaning för myndigheterna.

Den föreliggande rapporten fortsätter de ansträngningar som gjorts av båda EU-organen för att utveckla en tydligare bild av omfattningen av problemet med förfalskning och piratkopiering, i samarbete med ledande partner.

Rapporten kompletterar, i synnerhet, EUIPO:s utveckling av databaser för att bistå de brottsbekämpande myndigheternas ansträngningar och samarbetet mellan EUIPO och Europol inom den nyligen upprättade samordnade koalitionen mot brott inom området för immateriell äganderätt (IPC3). Detta centrum, som har inrättats för att öka informationsinsamlingen och övervaka tendenser inom brottslighet på internet rörande immateriell äganderätt och relaterade områden, uppvisar redan betydande resultat. Europol har använt det för att hjälpa till med att stänga ned webbplatser som används för att sälja förfalskade varor, att rikta in sig på piratkopierade tv-avkodare och att stoppa olaglig verksamhet som använder den digitala valutan bitcoin.

I denna rapport bekräftas att varumärkesförfalskning och piratkopiering i EU är en fortsatt utmaning, med organiserade kriminella grupper som ofta dirigerar det hela och tjänar ekonomiskt på det.

Det visar att behovet av löpande, förstärkt samarbete och utbildning bland intressenter och mellanhänder är av yttersta vikt för att säkerställa att kampen mot sådan brottslighet och dess effekter blir alltmer sammanhängande och välinformerad.

Rob Wainwright
Verkställande direktör, Europol

António Campinos
Verkställande direktör, EUIPO

SAMMANFATTNING

2017 års lägesrapport om varumärkesförfalskning och piratkopiering i Europeiska unionen

Denna rapport, som utarbetats i partnerskap mellan Europol och EUIPO, syftar till att uppdatera beslutsfattare, aktörer, företag och allmänheten om det rådande läget avseende varumärkesförfalskning och piratkopiering i Europeiska unionen (EU).

Den undersöker immateriella äganderätter och deras värde, viktiga produktsektorer, stora handelsvägar och avsändarländer för varumärkesförfalskade produkter. Den tar också upp och undersöker hotet från piratkopiering och andra överträdelser på internet, och visar hur immateriella äganderätter och deras skydd är grundstenar för EU:s ekonomi och samhälle.

I rapporten analyseras hur organiserade kriminella grupper deltar i brottslighet på det immaterialrättsliga området, och vi använder ett antal fallstudier för att belysa de faror som uppstår genom deras verksamhet. Rapporten fortsätter att undersöka några av de utmaningar som vi står inför när det gäller att ta itu med brott rörande immateriell äganderätt, och den innehåller en översyn av en rad initiativ som finns för att bekämpa dessa brott.

Ett antal framtidsutsikter beskrivs och undersöks, bl.a. några nya hot avseende skyddet av immateriella äganderätter.

Det värde och den stabilitet som immaterialrättsintensiva industrier skapar i samhället återspeglas i konstaterandet att sådana företag var särskilt robusta under och omedelbart efter den globala ekonomiska krisen, när många andra sektorer hade det svårt. För perioden 2011–2013 bidrog immaterialrättsintensiva industrier med 86 procent av importen och 93 procent av exporten i EU:s utrikeshandel och 42 procent av BNP¹.

Brottsligheten på det immaterialrättsliga området, som beräknats vara värd upp till 461 miljarder US-dollar årligen i hela världen², drabbar nu nästan alla typer av produkter och geografiska områden. Brottslighetens inverkan leder till en rad dolda effekter för medborgare, företag och stater, och begränsar möjligheten för lagliga immaterialrättsintensiva företag att återinvestera i forskning, utveckling och sysselsättning, vilket utgör ett allvarligt hot mot framtida tillväxt.

För vissa produkttyper beslagtar vissa medlemsstater en lägre andel av varumärkesförfalskningar mätt i deras värden än vad deras förhållande till den totala lagliga importen kan visa på. Detta tyder på att myndigheter som bekämpar denna typ av brottslighet vid de yttre gränserna i vissa regioner kan dra nytta av riskbedömningar av en viss produktgrupp för att kunna inrikta sig på olaglig import mer effektivt. Tullmyndigheternas arbete för att kvarhålla varumärkesförfalskade varor vid de yttre gränserna är fortsatt mycket viktigt, trots att de bara kan stoppa en relativt liten andel av den totala importen av varumärkesförfalskade varor som kommer till EU årligen.

Kina är fortfarande det viktigaste avsändarlandet för varumärkesförfalskade varor och Hongkong fungerar som en transitpunkt för varor som ursprungligen tillverkades i Kina, men andra länder har också en specifik karaktär när det gäller handel. Turkiet har t.ex. kopplats till Bulgarien och Belgien genom handel med varumärkesförfalskade etiketter, märken och klistermärken, vilka underlättar intern tillverkning.

¹ Europeiska patentverket och Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet, *Intellectual property rights intensive industries and economic performance in the European Union*, 2016, s. 6. Finns på: https://euiipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/IPContributionStudy/performance_in_the_European_Union/performance_in_the_European_Union_full.pdf.

² OECD/EUIPO (2016), *Trade in counterfeit and pirated goods mapping the economic impact*, 2016, s. 11. Finns på: <http://www.oecd.org/gov/risk/trade-in-counterfeit-and-pirated-goods-9789264252653-en.htm>.

Frihandelszoner fortsätter att vara förknippade med ett antal överträdelser av immateriella äganderätter, och harmoniserade kontrollstandarder är fortfarande nödvändiga inom vissa geografiska områden.

EU-baserade brottslingar förlitar sig främst på tillverkare i utlandet, men organiserar sedan import, transport, lagring och distribution av varumärkesförfalskade varor inom EU. Denna rapport visar emellertid att vissa också är aktiva tillverkare inom EU. Sådan intern tillverkning av varumärkesförfalskade varor underlättas genom användning av falska etiketter och förpackningar som har importerats från länder utanför EU och dirigeras ofta av organiserade kriminella grupper. Det finns tecken på att sådan brottslighet ökar.

Varumärkesförfalskade varor distribueras alltmer via marknadsplatser på internet. Produkter som säljs på internet distribueras vanligtvis i små paket via post- och expressfraktstjänster, ofta direkt till kunder, och teknikens växande roll i samband med brottsligheten på det immaterialrättsliga området har noterats.

Organiserade kriminella grupper som är kopplade till immaterialrättsbrottslighet sysslar också ofta med andra typer av brott, t.ex. narkotikahandel, punktskattebrott, människohandel och penningtvätt. Dokumentbedrägeri och korruption fortsätter att väsentligt underlätta brottslig verksamhet på detta område.

I den digitala världen har spridning av skyddat innehåll på internet fastställts som ett särskilt problem. Olagliga tv-sändningar utgör en ytterligare utmaning för myndigheterna, och bedrägerierna fortsätter också att vara omfattande och nära kopplade till handlingar som inbegriper digital piratkopiering.

Denna rapport lyfter fram och fastställer hur de som står i framkanten för att bekämpa brott mot immateriella äganderätter fortfarande har ett antal hinder och står inför särskilda utmaningar, t.ex. behovet av att samordna gränsöverskridande utredningar och ta itu med ny teknik som brottslingar använder för att dölja var de befinner sig och sin verksamhet.

Milda straff gör att brottsligheten rörande immateriell äganderätt är attraktiv för brottslingar och, i och med möjligheten att den svarande kan få ett extremt lågt straff, blir utredningen av sådana ärenden över huvud taget inte särskilt intressant för vissa myndigheter i en del medlemsstater.

Terrorism, cyberbrottslighet, migrantsmuggling, narkotikahandel och andra kriminella verksamhetsområden har alla uppmärksammats i den globala brottsbekämpningsmiljön, och brottsligheten rörande immateriell äganderätt har blivit lägre prioriterad. Denna uppdatering visar hur brotten rörande immateriell äganderätt fortfarande är ett av de mest lukrativa brottsliga företagen, och de fortsätter att vara nära kopplade till annan brottslig verksamhet.

Det uppstår dock nya hot när det gäller brott rörande immateriell äganderätt, och i denna rapport uttrycks särskilda farhågor beträffande den ökande användningen av järnvägstransporter som ett sätt att transportera gods mellan Kina och EU och hur personer som gör immaterialrättsliga intrång kan utnyttja dessa på ett hittills okänt sätt. Digitaliseringen av handels- och transportsystem förväntas ge nya möjligheter för brottslingar.

Ur alla synvinklar av bekämpning av immaterialrättsbrott finns det ett fastställt och fortlöpande behov av ett förstärkt samarbete och en förbättrad utbildning bland alla intressenter och mellanhänder för att säkerställa att kampen mot sådan brottslighet och dess effekter blir mer sammanhängande och välinformerad.

Slutligen är immaterialrättsbrott och de brottslingar som sysslar med detta flexibla, och många av de hot och situationer som beskrivs i denna rapport utvecklas dagligen. Den övergripande slutsatsen är emellertid att förnöjsamhet eller acceptans inte på någon nivå skulle vara att föredra på något område rörande immaterialrättsbrott.

2017 ÅRS LÄGESRAPPORT
OM VARUMÄRKESFÖRFALSKNING
OCH PIRATKOPIERING I
EUROPEISKA UNIONEN